

ОДЛУКА ЈЕ ПРАВНОСНАЖНА
ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
Дана 09.01.2024. године
Управитељ судске писарнице

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
П1 бр. 1395 / 22
ПОТВРДА П1 бр. 1395 / 22
Потврђује се да је пресуда/решење бр. 1395 / 22
постала/о правноснажна/о на дан 09.01.2024.
да је уручена извршном дужнику на дан 20.12.2023.
као и извршном повериоцу на дан 22.12.2023.
и да је постала/о извршно/а на дан 09.01.2024.
Дана 29.02.2024. године
Управитељ судске писарнице

Република Србија
ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
15.П1. 1395/22
Дана, 15.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ, судија Ана Мајсторовић, судија појединац, у парници из радног спора тужиоца Валентине Арсић Арсенијевић, ЈМБГ 0202964747018, из Београда, ул.Заплањска бр.84в/29, чији је пуномоћник Јована Милић, адвокат из Београда, Мајке Јевросиме бр.41/4, против туженог Медицински факултет универзитета у Београду, са седиштем у Београду, ул. Др Суботића бр.8, МБ 07048157, кога заступа законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ул.Косовска бр.31, ради поништаја решења, након одржане усмене, главне и јавне расправе закључене дана 15.11.2023.године донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље Валентине Арсић Арсенијевић, из Београда, па се **ПОНИШТАВА** решење туженог Медицински факултет универзитета у Београду, са седиштем у Београду, бр.1502/2 од 14.03.2022.године, као **НЕЗАКОНИТО**.

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље Валентине Арсић Арсенијевић, из Београда, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Медицински факултет универзитета у Београду, са седиштем у Београду, да тужиљи Валентини Арсић Арсенијевић, из Београда исплати на име накнаде штете износ који је обустављен од зараде за месец март 2022.године, у нето износу од 20.200,25 динара, са законском затезном каматом од 13.05.2022.године, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака преуде, под претњом принудног извршења.

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиље Валентине Арсић Арсенијевић, из Београда, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени Медицински факултет универзитета у Београду, са седиштем у Београду, да за тужиљу уплати доприносе за социјално осигурање и то доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО-Филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање -Филијала Београд, доприносе за случај незапослености Националној служби за запошљавање-Филијала Београд, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака преуде, под претњом принудног извршења.

Тужба тужиле је **ПОВУЧЕНА** у делу захтева којим је тражила уплату пореза.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 91.216,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Тужиле је преко пуномоћника из реда адвоката овом суду поднела тужбу дана 13.05.2022. године, ради поништаја решења туженог о новчаном кажњавању, накнади штете, и уплати доприноса. У тужби и током поступка навела је да је тужиле засновала радни однос код туженог, на неодређено време ради обављања послова Редовног професора у организационој јединици Институт за микробиологију и имунологију Београд, уговором о раду бр.4500/1 од 28.11.2011.године. Решењем број 1502/2 од 14.03.2022.године, тужени је тужили изрекао новану казну у висини од 10% основне зараде у трајању једног месеца због повреде члана 179.став 2 тачка 1. Закона о раду због тога што је у јануарско-фебруарком испитном року школске 2021/2022 годину, доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку а на основу ког је тужени тужили извршио обуставу од зараде за месец март 2022.године у износу од 20.200,25 динара. Истакла је да је тужени пропустио да тужили достави упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, односно изрицању друге мере, већ је само донео решење којим се тужили изриче новчана казна у износу од 10% основне зараде за месец март 2022.године, због чега је решење незаконито. Како тужили нису предочени основ, чињенице и докази због којих је тужили изречена новчана казна, односно како није упозорена на постојање разлога за изрицање такве мере, тужили је ускраћено право на одбрану. Такође су неосновани, нетачни и непрецизни и чињенично неутемељени наводи из предметног решења. Тужиле је у свему поступала у складу са законом. Предложио је да суд усвоји тужбени захтев тужиле, а све као у изреци пресуде. Трошкове поступка је тражиола и исте је определила.

Тужени је у одговору на тужбу поднетом дана 12.07.2022.године, и током поступка преко законског засупника оспорио основ истог, а није спорио висину тужбеног захтева, као ни датум каматног почетка. Истакао је да је тужбени захтев неоснован. Навео је да тужиле већ дужи низ времена не поштује одлуке Катедре у погледу начина одржавања испита и да се поводом тога шеф катедре више пута обраћала декану факултета који је сваки пут подржао одлуке Катедре, захтевајући од свих наставника да их поштују. Декану који прекрши одлуке Наставничког већа факултета могу бити изречене дисциплинске санкције. Јавно упозорење свим наставницима примењено је у случају када службе факултета и поред свег настајања нису могле да уруче писмена проф.др. Валентини Арсић Арсенијевић. Јавно упозорење је иницирано избегавањем пријема дописа бр.1330/2 од 12.03.2021.године, односно дописа Декана бр.1330/3 од 19.05.2021.године. После неколико покушаја доставе допис је уручен тужили преко Секретара катедре. По пријави тужиле код туженог је вршен Инсекцијски назор, и нису утврђене неправилности или незаконитости у раду надзорног органа, а тужиле је поново доставила непрописну документацију. Сва ова дешавања на катедри су протицала у време када се припремала примопредаја деканских дужности. Новоизабрани декан је имао намеру да лично од тужиле добије образложење поводом поступања на које је Шеф катере скренула пажњу дописом бр.73690/1 од 18.10.2021.године и декан факултета је дописом бр.7390/2 од 20.10.2021.године, затражио од тужиле писано обавештење и пре доношења

Одлуке јој је оставио рок за изјашњење од 8 дана. Тужила је на овај допис одговорила након чега је декан тужили упутио нов допис бр.7390/4 у коме је суштински упозорио тужилу на дужност поштовања одлука Катедре јер су у свему донете у складу са законом наводећи да ће на следеће кршење радних обавеза применити дисциплинске санкције. Наведени допис који је био колегијалне природе јер се ради о редовном професору факултета, се као такав може сматрати опоменом са најавом отказа. Исти је уручен тужили преко секретара факултета. И поред свих упозорења тужила је у јануарско-фебруарском испитном року доставила непотпуне записнике, због чега је Шеф катедре поново обавестила Декана о непрописном достављању докуменатције. Предметна одлука је у свему у складу са законом, јер се ради о кршењу исте радне обавезе а на чије је кршење упозорена. Предложио је да суд одбије тужбени захтев као неоснован. Тужени се сагласио са повлачењем тужбе тужиле у делу захтева за уплау пореза. Трошкове поступка је тражио и исте је определио.

Међу парничним странкама није било спорно да је тужила у радном односу код туженог. Међу парничним странкама није била спорна висина тужбеног захтева из тужбе, као ни датум каматног почетка.

Главну расправу заказану за 15.11.2023.године суд је одржао и закључио, те је извео све потребне доказе, па је савесном и брижљивом оценом сваког доказа појединачно као и свих доказа заједно у смислу одредбе чл.8 ЗПП утврдио чињенично стање и донео одлуку као у изреци.

Из Уговора о раду бр.4500/1 од 28.11.2021.године, суд је утврдио да је исти закључен између парничних странака, и да је тужила засновала радни однос са послодавцем, овде туженим, на неодређено време од 10.11.2011.године, за послове редовног професора у ОЈ Институт за микробиологију и имунологију, Београд, уз детаљан опис послова. Одредбом члана 18 уговора одређено је да декан може да запосленом откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца.

Из решења туженог бр.1502/2 од 14.03.2022.године, суд је утврдио да је на основу члана 109. Статута Медицинског факултета, а у вези са одредбом члана 179.став 2. тачка 3. и члана 179а Закона о раду, декан Медицинског факултета донео решење којим је Валентини Арсић Арсенијевић, овде тужили, запосленој на Медицинском факултету у Београду на радном месту редовног професора у ОЈ Институт за микробиологију и имунологију изречена новчана казна у висини 10% основне зараде у трајању од 1 месеца због повреде члана 179. став 2. тачка 3. Закона о раду, због тога што је у јануарско-фебруарском испитном року 2021/2022 годину доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку. Изречена мера ће се извршити обуставом од зараде на основу овог решења, почев од исплате зараде за март месец 2022.године. Према разлозима датим у образложењу решења, Шеф катедре за микробиологију је обавестила Декана да је тужила у јануарско-фебруарском испитном року доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку чиме је директно прекршила налог послодавца из дописа бр.7309/4 од 09.11.2021.године који је садржао позорење да ће се непоштовање одлука Катедре за микробиологију сматрати повредном обавеза наставника који проистиче из закључених уговора о раду. Правилима наставе утврђено је да, након што изађу резултати испита, наставник попуњава записник за студенте који су на његовом списку, уписује им оцену у индекс у заказаном термину и попуњава пријаве које шаље секретару катедре како би са извештајем са испита били достављени Студентској служби. У јануарско-фебруарском испитном року 2021/2022 годину проф.др Валентина Арсић Арсенијевић је доставила

непотуне записнике. По евиденцији Катедре на испит из предмета Микробиологија је списка тужиле на практичан део испита изашло 6 студената, од којих 4 није положило, а двоје јесте. У записник је професорка уписала оцену за једног студента, док за остале није. На испит из предмета Клиничка микробиологија је са списка тужиле изашло двоје студената од којих је један положио. Пријаве за овај испит, као и записник професорка није попуњавала, осим што еј у записник ставила напомену да нијен испитивала студенте. Према евиденцији службе за интегрисане академске студије, Служби је састављен записник о полагању испита из предмета Клиничка микробиологија испитивача овде тужиле у коме није евидентирано од стране испитивача да ли су студенти положили испит, пали на испиту или нису изашли на полагање. На записнику је дописивана напомена "испит нисам ја испитивала, јер се ради тест". Уз записник су достављене две испитне пријаве које нису попуњене и потписане од стране испитивача. У вези са испитом из предмета Микробиологија, Служби за интегрисане академске студије је достављен записник за јануарски испитни рок у коме је евидентирана једна позитивна оцена, једна бела пријава са позитивном оценом и четири празне беле пријаве нису попуњене није потписане од стране испитивача. У записнику из фебруарског испитног рока прецртан је исход испита за два студента и враћена је једна празна пријава која није попуњена и потписана од стране испитивача. Даље је наведено да је тужилца професор Медицинског факултета који је у обавези да поштује правила извођења наставе, која су регулисана Правилником о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања "доктор медицине" на високошколској установи Универзитет у Београду -Медицински факултет и ближе је уређена одлукама о Катедри. У опису послова наставника факултета је да врши проверу знања студената. Непридржавање установљеним процедурама од стране тужиле може се једино оквалификовати као несавесно и немарно извршавање радних задатака. Даље је наведено да имајући у виду да је тужилца на наведена правила подсећана прво од стране декана у допису бр.7390/4 од 09.11.2021.године а затим и од стране Шефа катедре за микробиологију путем мејла од 10.11.2021.године, применом члана 179а Закона о раду донета је одлука као у дисозитиву, с обзиром да је оцењено да повреда ране обавезе није такве природе да запосленом треба да престане радни однос. Решење садржи и правну поуку да запослени може да покрене спор пред надлежним судом.

Из обрачуна зараде за март месец 2022године, суд је утврдио висину исплаћене зардае тужилци за наведени месец, као и висину умањења зараде у износу од 20.200,25 динара.

Из дописа Шефа катедре за микробиологију Проф др Наташе Опавски који је заведен под бројем 1330/1 од 09.03.2021.године, суд је утврдио да је исти упућен Декану и секретару Медицинског факултета у Београду у вези са радом тужиле и кршењем радних обавеза од стране исте, јер одбија да учеству у извођење испита из предмета Клиничка микробиологија на начин који је Катедра одлучила и какао стоји у акредитацији, потврђеној од стране Комисије за акредитације Медицинског факултета у Београду уз опис поступања исте.

Из дописа Декана Медицинског факултета Проф др Небојше Лалића број 1330/2 од 12.03.2021.године, суд је утврдио да је иси упућен Проф др Валентини Арсић Арсенијевић ради обавештења да је дана 09.03.2021.одине, на писарници факултета под бројем 1330/1 заведен допис Шефа катедре за микробиологију Проф др Наташе Опавски у којем је изнета тврдња да постоје одређена кршења обавеза са туђилине стране те је тужилци упућена молба да се на дате тврдње изјасни у најкраћем року.

Из дописа Декана Медицинског факултета број 1330/2 од 19.05.2021.године, суд је утврдио да је исти упућен Проф др Валентини Арсић Арсенијевић и поновов је позвана да се изјасни на

допис број 1330/2 од 12.03.2021.године.

Из дописа Декана Медицинског факултета Проф.Др Небојше Лалића број 4036/1 од 15.06.2021.године суд је утврдио да је исти упућен Шефу катедре за микробиологију Проф.Др Наташи Опавски у вези са питањем које је поставила Секретару факултета у свом електронском писму дана 14.06.2021.године, и да се обавештава да Одлуке Наставног већа, међу којима је и Одлука бр.3450/9 од 03.06.2021.године, обавезују све наставнике Катедре, без изузетка. У супротном, према наставнику који прекрши Одлуке наставног већа могу бити изрекнуте дисциплинске санкције. Прилог дописа је и Одлука бр.3450/9 од 03.06.2021.године о начину полагања практичног дела испита до краја школске 2020/2021.године и Одлука бр.3073/4 од 20.05.2021.године о начину полагања практичног дела испита до краја школске 2020/2021.године.

Из дописа Шефа катедре за микробиологију Проф др Наташе Опавски који је заведен под бројем 7390/1 од 18.10.2021.године, суд је утврдио да је исти упућен Декану и секретару Медицинског факултета у Београду у вези са радом тужиље и достављањем непрописне документације са испита из предмета Микробиологија за студенте интегрисаних студија медицине друге године и кршењем радних обавеза од стране тужиље.

Из дописа Декана Медицинског факултета Проф др Лазара Давидовића број 7390/2 од 20.10.2021.године, упућеног Проф др Валентини Арсић Арсенијевић суд је утврдио да истим затражено од тужиље да да одговор на наводе из дописа бр.7390/1 од 18.10.2021.године, чију копију јој у прилогу достављају.

Из дописа број 7390/3 од 08.11.2021.године суд је утврдио да се тужиља у форми дописа изјаснила а допис број 7390/2 од 20.10.2021.године.

Из дописа тужиље заведеним од бројем 7390/3 од 08.11.2023.године декану Медицинског факултета, суд је утврдио да се у истом тужиља изјаснила у вези са дописом број 7390/2, опоравајући тврдње изнете о њеном неправилном раду.

Из дописа Декана Медицинског факултета Проф др Лазара Давидовића број 7390/4 од 09.11.2021.године, упућеног Проф др Валентини Арсић Арсенијевић суд је утврдио да истим тужиља обавештена у форми дописа, а у вези са њеним одговором од бројем 7390/3 да ако се не буде придржавала Одлука Катедре за микробиологију, сматраће се да не поштује радну дисциплину, тако што неоправдано одбија да обавља послове наставника у складу са општим актима Факултета.

Из дописа Шефа катедре за микробиологију Проф др Наташе Опавски који је заведен под бројем 1502/1 од 07.03.2022.године, суд је утврдио да је исти упућен Декану и секретару Медицинског факултета у Београду у вези са радом тужиље и достављањем непрописне документације са испита из предмета Микробиологија за студенте интегрисаних студија медицине друге године и кршењем радних обавеза од стране тужиље у јануарско-фебруарском испитном року школске 2021/2022 годину.

Из исказа тужиље салушане у својсту парничне стране на рочишту одржаном дана 10.05.2023.године суд је утврдио да она ради код туженог од 1989. године, и има остварени радни стаж од 34 године, и то је прво радила на пословима асистента приправника а након тога на пословима доцента, затим ванредног професора и на крају редовног професора од

2011. године. Послове редовног просефора и то катедре за микробиологију, у оквиру Организационе јединице Институт за микробиологију и имунологију Београд, је обављала и у време доношења решења које је предмет ове тужбе. Њени послови подразумевају да она према уговору о раду, у коме су исти јасно дефинисани, ради различите послове везане за семинаре, испитивање ученика, држање предавања, вежби и друго а које све послове врши непосредним радом, и на то је и сам уговор обавезује, а тако је и фактички обављала и рад, а укључујући и испитивање студената који рад такође обавља непосредно. У дужем временском периоду код туженог се формирала нека незаконита пракса рада да њима налоге за рад дају особе које су запослене код туженог, али који нису овлашћени да дају те радне налоге нити њој, а ни другим колегама, на шта је она указивала и због истог се више пута обраћала и претходном декану Лалићу и председнику савета Новаковићу, као и Универзитету и једној организацији која се зове Статутарна комисија Универзитета јер је Медицински факултет под јуриздикцијом Универзитета у Београду, који одобрава сва правна акта Медицинског факултета, даје мишљење па чак и на Статут Медицинског факултета. Ти налози су били незаконити, и углавном усмени и долазили су углавном од тзв. стручног органа "Катедре" које чини група професора и тај орган би требао да синхронизује рад свих професора и да уважава њихов лични академски интегритет. Тај орган саставља списак испитних питања, које јавно објављује на шта је обавезна а они су смо обавезни да се придржавају тим испитним питањима у непосредном спровођењу испита. Њен непосредни руководилац, односно коме сам је она одговорна јесте декан Медицинског факултета, али њој није познато да ли је декан неком одлуком или другим актом нека своја овлашћења пренео на неко друго лице. Обраћала се бившем декану Лалићу да је о овоме информише, да ли је некеме и коме пренео овлашћења и која, али одговор није добила. По правилима статута и осталим актима Медицинског факултета, студент тек када заврши наставу тада стиче услов за полагање испита, који испит пријављује, и списак пријављених студената за сваки посебни предмет у односу на сваког посебног испитивача се јавно објављује што је доступно и свим наставницима, студентима, шефу правне службе, студентске службе и др. Када се објаве спискови и она је у обавези да одреди и датум и време и место где ће испитивати студенте са тог списка, за који на крају има и обавезу да потпише, као доказ да је обавила те активности. Дошло је до тога да је по налогу шефа Катедре или непознате особе, организовано полагање писмених тестова групама студената који су били званично на њеном списку за полагање испита код ње, то се организовало у амфитеатрима у присуству дежурних наставника и дежурних асистената, а која категорија тзв "дежурни наставник" није прописана и предвиђена актима туженог, те као таква појмом непозната. Она је о овоме била обавештена, томе се супротстављала обраћајући се и путем мејлова и писмено и усмено, из разлога јер она овоме није присуствовала, нити састављала питања, не зна која су питања, не прегледа тест, не идентификује студента, већ јој је само конкретно асистент за кога претпоставља да је присуствовао тесту, мада то не зна, доставио електронским путем списак са именима и презименима студената, бројем поена, и исходом у смислу да ли је положио или није. Акредитацијом предмета је предвиђено писмено, усмено и практично полагање испита док полагање испита у виду теста не постоји ни у једном документу или бар њој то није доступно нити јој је предочено нити дато у виду обавештења у исто. Додала је да се акредитација о полагању испита прописује за период од 7 година, али Медицински факултет сваке године издаје тзв. водиче – информаторе, који служе за информисање студената и у тим тзв. водичима је унето да постоји да се испит полаже у виду теста или да се практични испит полаже у виду теста, што је јако збуњујуће и за студенте и незаконито и несагласно осталим актима, а пре свега несагласно испитним питањима, која се објављују обавезно сваке школске године на почетку 01.10. како би се и студенти са истим упознали, али проблем у том водичу је што је наведен начин полагања испита који је супротан акредитацији. Она је професор на више факултета што у земљи и у иностранству и зна да постоји као начин полагања испита

а неким факултетима полагањем путем теста, али је онда методологија држање наставе потпуно другачија и такође је пропраћена актима који ту материју регулишу. Објашњење које сам је добила зашто се полаже испит путем ових тестова јесте било да је то због тога да би сви имали исте критеријуме, и не сећа се тачно од кога је добила то објашњење, у то време је продекан за наставу била са њихове катедре и од ње су добијали сва објашњења и она је о свему одлучивала а писаних трагова никада није било. Правила рада везана за попуњавање записника о полагању испита не постоје, пракса је да када се неки посао уради у својству испитивача то својим потписом и потврдите као доказ да је то ја урадила у то време, на том месту и у односу на конкретног студента кога сам је она претходно могла да идентификује. Приликом полагања испита постоје више докумената који се воде и на које она ставља свој потпис од којих је свакако најзначајнији записник о полагању испита као доказ да је испит положен или не, и са којом оценом, на коме ставља свој потпис и који се због свог великог значаја трајно чува и на основу којих се и издаје диплома о звању доктора медицине. Поред овога постоји још и тзв. испитна пријава, испитна књига, индекс и њен лични записник о полагању испита студената и на свим тим документима она ставља свој потпис, чиме потврђује податке у истом и веродостојност поступка. Уколико би се од ње тражило да потпише нешто у чему она уопште није учествовала она тиме не бих учинила само морални и академски прекршај, већ бих учинила кривично дело, а онај који јој то тражи да уради, такође чини кривично дело. Од ње је тражено и ако никада званичним путем писмено, да она након што јој се електронским путем достави списак студената који су полагали тест, својим потписом то потврди, уносећи податке и у индекс и у испитну пријаву и у испитну књигу и записник о полагању испита, као да је она непосредно учествовала у овом полагању путем теста, односно читавом поступку, чему се она противила, усмено, писмено, путем мејлова, због чега се обратила на предлог универзитета и просветној инспекцији, све је ишла легалним путем и поштовала и хијарахију, Заштитнику грађана и поднела је и кривичну пријаву и сви ти поступци су у току. Све за шта се терети решењем, оспорава управо из ових разлога о којима је говорила, јер је цео поступак био незаконит, а она није желела да учествује у незаконитно поступку. Инспекција је утврдила да је форма записника о полагању испита коју је користио Медицински факултет била незаконита, није садржала шифру наставника, време полагања испита, место полагања и колону напомене, и наложила је туженом да то коригује и тужени је то делимично кориговао. Она није никада добила писано упозорење онако како треба да изгледа према Закону о раду, пре него што је донето ово решење које је предмет овог спора. Никада га није добила, оно не постоји, и њој никада није уручено. У самом решењу није написано шта су то њене конкретне грешке у раду, већ се декан само позивао на констатације шефа катедре. Постоје два испита и један се искључиво полаже у виду теста и зове се Клиничка микоробиологија и она у том делу не учествује, а други предмет се зове Микоробиологија и он се полаже као два испита на два различита места, на два различита начина и код различитих особа, што је све супротно овим актима РС који регулишу полагање испита. У том испиту до ње дођу студенти за тзв. "усмени испит" што је непрепознатљива правна, академска, и универзитетска норма, односно појам. Она потписује цео испит и њен записник се зове записник о полагању испита, а не записник о полагању испита усменог испита, писменог испита, практичног дела или теста, како год да се зове. Те студенте она пита, и само за њих она уписује да сам их је питала и само за њих одговора да их је питала и да је тај записник у односу на њих валидан. Такође студенти мени потпишу да су код ње полагали испит непосредно својим потписом и унушењем ЈМБГ. Од ње је тражено односно захтевано, да потпише записнике о полагању испита шеф катедре а и продекан за наставу су то тражили од ње, то јој је и стављено на терет решењем и ако је она писала напомену да она није учествовала у непосредном испитавању студената и управо због тога она није то потписивала. Она се обраћала послодавцу писаним путем и објашњавала да то није законито и да треба да потпише онај ко се тиме бавио и спроводио тај поступак а не она

која није била учесник у истом. Пре овог решења она није добијала никаква упозорења, опомене у складу са законом, само јој је стално враћано да она то потпише и најчешће јој је то враћала секретар института а поводом свега овога је покренут и кривични поступак и сва та документација се налази у тужилаштву. Позната су јој овлашћења шефа катедре, односно познато јој је како катедра треба да функционише на академским и законским принципима, као и Кодексу професионалне етике који је објавио Универзитет у Београду. Познато јој је да катедра не регулише наставу на факултету, већ то ради искључиво декан Медицинског факултета, Катедра синхронизује рад у техничком и стручном смислу, тако што сачињава листе питања и програм наставе, распоред наставе, распоред испита, динамику одржавања испита и јавност и транспарентност рада. Она се првобитно обратила Статутарној комисији и она је утврдила да постоје индиције и неправилности у извођењу испита код туженог, а да детаље истог треба да утврди просветна инспекција, којој се обратила, која је деловала у два наврата, и извршила надзор која је утврдила неисправности у оквиру записника, а није утврдила незаконитости у раду туженог, али се није изјаснила о раду катедре односно поступцима које спроводи катедра, јер јој то није био циљ надзора. Омбуцман такође, није утврдио незаконитости у раду туженог, он још увек није донео коначну одлуку о истом, само је мејлом упућеном декану и њој лично обавестио да у тој фази није уочена незаконитост у раду туженог, али након овога инспекција која је поново вршила надзор и која је уочила неправилности и незаконитости у раду туженог, а везано за записник о полагању испита наложила је мере а омбуцман се није даље оглашавао. Говорила је о извештају из октобра 2022. године и то конкретно 31.10.2022. године. Познато јој је како се доноси водич, она би требала да учествује у доношењу тог водича, али то није правни документ, Шеф катедре је донела мимо њеног учешћа, чак је Шеф катедре наложила да јој се не достави док не буде објављен тај водич. Вршила је дописивање у записнику о полагању испита и то као напомену, у тој форми, из разлога што у законском обрасцу то постоји као обавезни део предвиђен законом, а и из разлога да би записник учинила веродостојним. Проф. Лалић бивши декан, јој није упућивао никакве дописе, нити опомене а везано за њен рад, а садашњи декан је одбио да се види са њом у дужем временском периоду, нити је позвао да разговарају нити да она образложи шта су њени разлози за њено понашање и рад односно одбијање да потпише записнике у којима није учествовала. Њој није упућена никаква опомена у виду упозорења у смислу Закона о раду са роком за изјашњење на исто. Познат јој је допис декана из новембра 2021. године, али детаље и садржину истог не зна. Она не зна разговор између Министра и декана, само зна да је Министар позвао декана, разговор није слушала.

Из иказа законског заступника туженог Проф. др Лазара Давидовића суд је тврдио да је он ступио на дужност декана Медицинског факултета у Београду 01.10.2021. године, крајем године, не зна тачно кад, Шеф катедре Наташа Опавски, га је обавестила да овде тужилца не учествује у спровођењу испита на начин како је то Катедра одредила и то конкретно испита Микорбиологије. Након тога, он је консултовао Правну службу туженог, након чега је тужилци упућено писмо у виду конкретног упозорења да мора радити онако како је то зацртано на катедри, писменим путем јој је упућено. Он није правник и није могао прецизно одговорити на питање да ли је ово упозорење о коме је сад говорио било у форми упозорења о постојању повреда радних обавеза, а које су разлог за отказ или у форми општег упозорења о постојању одређених недостатака у раду. Да је он такав документ добио најозбиљније бих га схватио. Након извесног времена од шефице катедре је добио ново писмо у комега је она иформисала да се у раду тужилце ништа није променило. Након тога је поново консултовао Правну службу и заједно са деканским колегијуму донео одлуку о новчаном санкционисању тужилце. У неколико наврата је имао сусрет са тужилцем, присуствовали су и шефица катедре, директор института, продекан за редовну наставу и секретар факултета, у тим разговорима је тражио од тужилце да се придржава начина рада који је предвиђен на катедри, сугеришући јој

У исто време да уколико се с тим не слаже да покрене процедуру измене начина рада катедре у вези са испитима. Он није правник па није могао довољно прецизно дати одговор на питања о конкретном начину рада катедре у смислу прописаног начина рада актима, у традицији катедра има своја овашћења и најширу аутономију али се мора руководити у раду формом која је прописана Статутом и другим актима, такође и у погледу начина спорвођења испита и у том контексту и декан и продекан и др. се укључују само уколико су уочене несагласности у раду катедре управо са Статутом и другим актима, а у конкретном случају то није било уочено. Он је инсистирао на томе да се документ, ово решење које је предмет ове тужбе донесе и уручи тужили, али он не зна да ли је тужили пре доношења и уручења овог решења донето и уручено упозорење о постојању разлога за изрицање евентуалне мере отказа односно којим се упозорава на конкретне повреде радних односа за које се терети решењем.

Из изведених доказа суд утврдио да је тужила у радном односу код туженог, на неодређено време на пословима редовног професора у ОЈ Институт за микробиологију и имунологију Београд, на основу уговора о раду број 4500/1 од 28.11.2022.године у висини од 10% основне зараде у јануарско-фебруарском испитном року школске 2021/2022 године због тога што је у јануарско-фебруарском испитном року школске 2021/2022 године доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку, а све на основу одредбе члана 179 став 2 тачка 1 и члана 179 а Закона о раду. Изречена мера ће се извршити обуставом од зараде на основу овог решења, почев од исплате зараде за март месец 2022.године. Према разлозима датим у образложењу решења, Шеф катедре за микробиологију је обавестила Декана да је тужила у јануарско-фебруарском испитном року доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку чиме је директно прекршила налог послодавца из дописа бр.7309/4 од 09.11.2021.године који је садржао упозорење да ће се непоштовање одлука Катедре за микробиологију сматрати повредном обавеза наставника који проистич из закљученох уговора о раду. Правилима наставе утврђено је да, након што изађу резултати испита, наставник попуњава записник за студенте који су на његовом списку, уписује им оцену у индекс у заказаном термину и попуњава пријаве које шаље секретару катедре како би са извештајем са испита били достављени Студентској служби. У јануарско-фебруарском испитном року 2021/2022 годину проф.др Валентина Арсић Арсенијевић је доставила непотпуне записнике. По евиденцији Катедре на испит из предмета Микробиологија је са списка тужиле на практичан део испита изашло 6 студената, од којих 4 није положило, а двоје јесте. У записник је професорка уписала оцену за једног студента, док за остале није. На испит из предмета Клиничка микробиологија је са списка тужиле изашло двоје студената од којих је један положио. Пријаве за овај испит, као и записник професорка није попуњавала, осим што је у записник ставила напомену да није испитивала студенте. Према евиденцији службе за интегрисане академске студије, Служби је састављен записник о полагању испита из предмета Клиничка микробиологија испитивача овде тужиле у коме није евидентирано од стране испитивача да ли су студенти положили испит, пали на испиту или нису изашли на полагање. На записнику је дописивана напомена "испит нисам ја испитивала, јер се ради тест". Уз записник су достављене две испитне пријаве које нису попуњене и потписане од стране испитивача. У вези са испитом из предмета Микробиологија, Служби за интегрисане академске студије је достављен записник за јануарски испитни рок у коме је евидентирана једна позитивна оцена, једна бела пријава са позитивном оценом и четири празне беле пријаве нису попуњене, нити потписане од стране испитивача. У записнику из фебруарског испитног рока прецртан је исход испита за два студента и враћена је једна празна пријава која није попуњена и потписана од стране испитивача. Даље је наведено да је тужила професор Медицинског факултета који је у обавези да поштује правила извођења наставе, која су регулисана

Правилником о организацији и извођењу интегрисаних академских студија за стицање звања "докор медицине" на високошколској установи Универзитет у Београду -Медицински факултет и ближе је уређена одлукама о Катедри. У опису послова наставника факултета је да врши проверу знања студената. Непридржавање установљеним процедурама од стране тужиље може се једино оквалификовати као несавесно и немарно извршавање радних задатака. Даље је наведено да имајући у виду да је тужила на наведена правила подсећана прво од стране декана у допису бр.7390/4 од 09.11.2021.године а затим и од стране Шефа катедре за микробиологију путем мејла од 10.11.2021.године, применом члана 179а Закона о раду донета је одлука као у дисозитиву, с обзиром да је оцењено да повреда ране обавезе није такве природе да запосленом треба да престане радни однос. Решење садржи и правну поуку да запослени може да покрене спор пред надлежним судом.

Одредбом члана 179 став 2 прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то: ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења, ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада, ако не користи или ненаменски користи обезбеђена средства или опрему за личну заштиту на раду, ако учини повреду радне обавезе утврђене општим актом, односно уговором о раду. Послодавца може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, и то. Ако неоправдано одбије да обавља послове и извршава радне налогепослодавац у складу са законом(тачка 1) као и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавац, односно ако је његово понашање такво да ен може да настави рад код послодавца.

Одредбом члана 179а став 1 тачка 2 Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом за повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине у смислу члана 179 став 2 и 3 овог закона да, ако сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно не поштовње радне дисциплине није такве природе да запосленом треба да престане радни однос, уместо отказа уговора о раду, изрекне новчану казну у висини до 20% од основне зараде запосленог за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до 3 месеца, која се извршава обуставом од зараде, на основу решења послодавца о изреченој мери.

Одредбом члана 180 Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из чл.179 став 2 и 3 овог Закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду или да му остави рок од најмање 8 дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. У упозорењу из става 1 овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе које указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Право на одбрану сваког лица против кога се води поступак за неко кажњиво дело, основно је људско право демократског друштва и право зајамчено одредбом члана 33 Устава Републике Србије, која се у смислу одредбе члана 18 став 1 Устава Републике Србије непосредно примењује.

Људска и мањинска права зајемчена Уставом непосредно се примењују, а одредбе о људским и мањинским правима тумаче се у корист унапређења вредност демократског друштва, сагласно важећим међународним стандардима људских и имањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење (члан 18 став 1 и 3 Устава РС).

Према правилима из члана 20 став 3 Устава РС при ограничавању људских и мањинских права сви државни органи, а нарочито судови дужни су да воде рачуна о суштини права које се ограничава, важности сврхе ограничења, природи и обиму ограничења односу, ограничења са сврхом ограничења и о томе да ли постоји начин да се сврха ограничења постигне мањим ограничењем права.

Обавезно писмено упозорење запосленом из члана 180 Закона о раду облик је у ком се запосленом омогућава остваривање наведеног уставног права у процедури утврђивања његове одговорности за повреду радне обавезе, или радне дисциплине, па та процесна гаранција, мора бити поштована и у ситуацији када се запосленом за учињену повреду радне обавезе изриче блажа санкција од отказа уговора о раду, као санкције прописане Законом о раду.

Упозорење запосленом о постојању разлога за отказ уговора о раду мора да садржи чињенице и доказе које омогућују идентификацију и примену отказног разлога, односно место, време, начин извршења радње квалификоване као повреда радне обавезе или непоштовање радне дисциплине.

Применом материјалног права на утврђено чињенично стање суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца основан.

У конкретном случају тужили је предметним решењем број 1502/2 од 14.03.2022.године, изречена законска мера новчане казне у висини од 10% од основне зараде у трајању од једног месеца због повреде члана 179 став 2 тачка 1 Закона о раду из разлога што је у јануарско-фебруарском испитном року школске 2021/2022 године доставила непотпуне записнике о полагању испита за студенте који су на њеном списку. Како доношењу оспореног решења о изрицању мере новчане казне умањењем зараде за 10% није предходило достављање писаног упозорења тужили уз навођење чињеница и доказа које омогућавају идентификацију и примену отказног разлога, односно место, време, начин извршења радње квалификоване као повреда радне обавезе или непоштовање радне дисциплине, и уз остављање рока од најмање осам дана од дана достављања упозорења ради изјашњења на наводе из упозорења, то је тужили ускраћено право на одбрану, па је незаконито спроведена процедура довољан разлог незаконитости оспореног решења којим је тужили изречена мера новчане казне умањењем зараде, због чега је суд усвојио тужбени захтев тужиле и поништио као незаконито оспорено решење туженог од 14.03.2021.године, одлучивши као у ставу првом изреке пресуде.

Разлози доношења решења, а који су истакнути у делу образложења истог спадају у разлоге повреде радне обавезе и могу бити основ за престанак радног односа запосленог, отказом уговора о раду. Послодавац запосленом за повреду радне обавезе или непоштовања радне дисциплине у смислу члана 179 став 2 и 3 ЗОР-а, ако сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно не поштовање радне дисциплине није такве природе да запосленом треба да престане радни однос уместо отказа уговора о раду може да изрекне између осталог и новчану казну у висини до 20% основне зараде запосленог за месец у којем је новчана казна изречена. До изрицања ових мера може доћи ако постоје олакшавајуће околности или ако радња повреде радне обавезе односно нарушавање радне дисциплине није таквог карактера да радни однос запосленом треба да престане. Међутим, послодавац је дужан да пре доношења било које мере спроведе процедуру прописану законом.

Смисао упозорења је да се у строго формалном и императивним нормама прописаном

поступку запосленом стави до знања да је својом радњом, односно поступком, изазвао настанак отказног разлога, како би се изјаснио о свему шта му се ставља на терет, а пре свега о томе да ли је учинио повреду радне обавезе, односно нарушио радну дисциплину, да ли постоје разлози за искључење повреде радне обавезе или кривице и да ли постоје друге околности од значаја за чињенично и правно разјашњење случаја. Важно је да запосленом буде омогућено да се изјасни, а да ли ће он то учинити или неће остављено је на вољу запосленог, као могућност, а не и обавеза. Да би се запослени изјаснио према упозорењу, послодавац мора да му остави примерени рок. Он се одређује од случаја до случаја у зависности од сложености чињеница које образују отказни разлог, али не може бити краћи од 8 радних дана. Кад размотри и оцени све околности случаја, послодавац одлучује да ли ће дати отказ. Ако нађе да разлог не постоји – неће га дати, ако се нађе да постоји – може га дати али и не мора, пошто су отказни разлози факултативни. Битно је да послодавац свој однос према отказном разлогу утврди на основу стања ствари, тек након законито поведеног поступка у коме се запосленом мора доставити упозорење о постојању разлога за отказ са свим елементима истог и тек после изјашњења запосленог о ономе што му се ставља на терет.

У конкретном случају послодавац није на законит начин доставио упозорење тужили да се изјасни у погледу повреде радних обавеза за коју се терети, а терет доказивања ових чињеница је на туженом. Иако се у конкретном случају ради о решењу којим се изриче новчана казна у износу од 10 % од основне зараде за један месец тужени је био дужан да достави тужили упозорење о повреди радне обавезе за коју се терети у смислу одредбе чл. 180 Закона о раду.

При том суд је ценио и позивање туженог на допис Декана Медицинског факултета број 1330/3 од 19.05.2021.године, и допис број 7390/4 од 09.11.2021.године, истакавши да је је истима тужила упозорена на кршење радних обавеза, позваши се на одредбу члана 179. а став 3. Закона о раду за које налази да су неосновани. Наиме, одредбом члана 179 а став 1 тачка 3 Закона о раду прописани је да послодавац може запосленом ако сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно не поштовње радне дисциплине није такве природе да запосленом треба да престане радни однос, уместо отказа уговора о раду, да изрекне новчану казну у висини до 20% од основне зараде запосленог за месец у коме је новчана казна изречена у трајању до 3 месеца, која се извршава обуставом од зараде, на основу решења послодавца о изреченој мери. Тачком три истог става прописано је да може изрећи и опомену са најавом отказа у којој се наводи да ће послодавац запосленом отказати уговор о раду без поновног упозорења из члана 180.овог закона, ако у наредном року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине. Међутим, супротно наводима туженог, наведени дописи по својој природи не представљају упозорење о постојању разлога за отказ, већ су исти сачињени у форми дописа који представљају корепоседенију између Декана Медицинског факултета и тужиле, као запослене, и исти по својој садржини не садрже идентификован еповреде радних обавеза у смислу тачног и датумом прецизног времена извршења истих, места и начина, као обавезне елементе које мора да садржи упозорење пред отказ, већ позив тужили да се изјасни на дописе Шефа катедре за микробиологију, достављене Декану у виду примедби на рад тужиле. Такође предмет опореног решења је повреда радне обавезе која се догодила у јануарско-фебруарском испитном року школске 2021/2022 годину, а дописи су тужилић упућени пре тога и односе се на наведен повреду радних обавеза у ранијем периоду. У предметном решењу тужени се није позвао и није идентификовао нити тачно време у погледу коретног дана извршења радне повреде радне обавезе, нити место извршења повреде радне обавезе. Такође, опомена из члана 179 став 1 тачка 3 Закона о раду прописана је као једна од законом одређених мера које послодавца може изрећи запосленом а коју у конкретном

У случају послодавац није изрекао тужиљи, већ је предметним решењем изрекао меру новчане казне. Како је ова мера законом прописана као једна од мера која се изриче запосленом уместо отказа уговора о раду, то је послодавац дужан и да пре изрицања ове мере достави запосленом упозорење како би се упознао са повредама радних обавеза за које се терети и евентуално изнео своју одбрану на законом прописан начин.

Како је усвојио захтев тужиоца за поништај предметног решења, то је усвојио и захтев тужиље за накнаду штете у виду изгубљене зараде одлучивши сходно одредби члана 64. Закона о раду као у ставу другом изреке пресуде.

Као акцесоран истом суд је усвојио и захтев тужиље за уплату доприноса сходно одредби члана 2,3 и 51. Закона о доприносима обавезног социјалног осигурања.

Суд је ценио и све остале наводе и изведене доказе али их посебно не образлаже налазећи да исти нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Одлука о трошковима парничног поступка донета је не основу одредбе члана 153 и 154 ЗПП имајући у виду успех тужиоца у овом спору и предмет спора, крећући се у границама постављеног захтева, те досуђени трошкови обухватају издатке тужиоца на име ангажовања пуномоћника - адвоката и то за састав тужбе и три образложена поднеска у износу од по 9.000,00 динара и за заступање на 3 одржана рочишта у износу од по 13.500,00 динара и за заступање на 1 неодржаном рочишту у износу од по 9.000,00 динара, увећано за таксу на тужбу и таксу на пресуду у износу од по 2.708,00 динара, што укупно чини износ од 91.216,00 динара све у складу са АТ важећој на дан доношења пресуде.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, а преко овог суда.

Судија
Ана Мајсторовић с.р.

За тачност отправка тврди и оверава:

